

Det Kongelige Samferdselsdepartement
Postboks 8010 Dep
0030 OSLO

Deres ref.	Deres brev av:	Vår ref.	Emnekode	Dato
		200601843-89 HKMO	BBY-4550	13. mars 2009

Høringsuttale til "Forslag til ny forskrift om universell utforming av rullende materiell til jernbane, herunder sporvei, tunnelbane og forstadsbane."

Byrådet i Bergen gjorde følgende vedtak i møtet 11.03.09, sak 1068-09:

"1. Byrådet gir sin tilslutning til de vurderinger av oversendt forslag til forskrift om universell utforming av rullende materiell til jernbane, herunder sporvei, tunnelbane og forstadsbane som fremgår av saken. Saksutredningen oversendes Samferdselsdepartementet som Bergen kommunes høringsuttalelse."

Nedenfor er inntatt Bergen kommunes høringsuttalelse:

Ot.prop. 44 (2007/ 2008) forutsetter at det utarbeides egne forskrifter om universell utforming av transportmidler. Sektoransvarsprinsippet skal legges til grunn, og de nødvendige utfyllende forskrifter skal hjemles i den aktuelle sektorlovgivningen. Det tilsendte forskriftsforslaget fra Samferdselsdepartementet omfatter fastsettelse av kravene til universell utforming av rullende materiell som skal gjelde jernbanemateriell på det nasjonale jernbanenettet, - og sporvei, tunnelbane og forstadsbane. Kravene er i størst mulig grad fremsatt som funksjonelle krav. Forskriften legger Diskriminerings- og tilgjengelighetslovens definisjon av universell utforming til grunn for utarbeidelse av kravene, og tar i betraktning og avveining de samme hensynene som følger av § 9 i samme lov. Departementet vurderer videre at IKT- utstyr som billettautomater og lignende ikke skal omfattes av denne forskriften, da det omfattes av § 11 i Diskriminerings – og tilgjengelighetsloven.

I arbeidet med forskriften har departementet tatt utgangspunkt i gjeldene norsk rett, EU- retten på området (TSI PRM) og Europaparlamentets- og rådforordningen (EF) 1371/ 2007 om jernbanepassasjerers plikter og rettigheter.

Funksjonskravene omfatter den fysiske utforming av transportmiddelet, med blant annet tilrettelegging for trinnfri innstigning tilpasset standard plattformhøyde. For sporvei, tunnelbane og forstadsbane omfattes også krav til universell utforming annonsering av stasjoner og lydvarsel av åpning og lukking av dørene.

TSI PRM gjelder ikke for sporvei, tunnel- og forstadsbane, og det eksisterer ikke noe tilsvarende internasjonalt regelverk om universell utforming av slikt rullende materiell. I forslag til kravene til sporvei, og tunnelbane og forstadsbane har departementet tatt utgangspunkt i TSI PRM og videre er det sett hen til departementets forskrift om universell utforming av transportmidler på veg, se følgende link:

<http://www.regjeringen.no/nb/dep/sd/pressepresenter/pressemeldinger/2008/universell-utforming-av-forstads--og-eks.html?id=520576>

I Bergen kommunes høringsuttalelse det særlig fokusert på forskriftsforslaget som omhandler krav til rullende materiell for sporvei, tunnelbane og forstadsbane.

Arbeidet med høringsuttalelsen bygger på "Tilgjengelighetsmelding for Bergen" vedtatt av Bergen bystyre 2006, sak 139 - 06 og "Kommuneplanens arealdel 2006 – 2017" vedtatt av Bergen bystyre 2007, sak 162 - 07.

Kommentarer knyttet til sporvei, tunnel - og forstadsmateriell

Forslagets § 4 "Krav til rullende materiell for sporvei, tunnelbane og forstadsbane" omfatter krav om visuell og hørbar annonsering, lydvarsling ved døråpning/lukking, bruk av standardisert piktogram og taktil merking av viktige funksjonsknapper og prioriterte seter, funksjonell kontrastmerking og tilfredsstillende belysning, og videre krav som gjelder lavgulv og trinnfri innstigning og prioritering av seter for personer med nedsatt funksjonsevne.

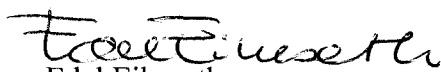
Departementet spør særskilt om synspunkter på at kravene for sporveis, tunnel - og forstadsbanemateriell ikke er stilt nøyaktig lik kravene som gjelder materiell som benyttes på det nasjonale jernbanenettet. Kravene til rullende materiell for sporvei, tunnelbane og forstadsbane i forslagets § 4 er tilpasset at transportmiddelet skal betjene ulike markeder samt infrastruktur med ulike forutsetninger.

Bybanen i Bergen har vektlagt universell utforming fra bruker møter banen ved tilstøtende fortau til man har funnet sin plass i vognen og til bruker forlater banen ved ønsket stopp. Utforming av rullende materiell er også basert på prinsippene for universell utforming og har tatt spesiell hensyn til alle brukegrupper. Bybanevogner er 100 % lavgulv med god plass til alle typer brukere. Alle kravene som er beskrevet i forslag for ny forskrift som er relevant for sporveier er ivaretatt i design av Bybanen og Bybanevogner.

Avsluttende kommentarer

Bergen kommune er positive til funksjonskravene som stilles i forskriftsforslaget og vil påpeke at dette er funksjonskrav som vil gi et bedre reisetilbud til alle reisende, også til reisende med ulik grad og form av funksjonsnedsettelse som bevegelseshemmede og orienteringshemmede. Ved design av Bybanen i Bergen er brukeren satt i fokus, og det er laget løsninger som gir enkel tilgjengelighet for barnevogner, rullestoler og alle med nedsatt mobilitet. Også holdeplassene vil bli universelt utformet med ramper og ledelinjer.

Med vennlig hilsen

Edel Eikeseth
Kommunaldirektør

Hild Kristin Morvik
Prosjektleder universell utforming